

ZAKON

O IZMENAMA ZAKONA O POSEBNIM MERAMA ZA SPREČAVANJE VRŠENJA KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE PREMA MALOLETNIM LICIMA

Član 1.

U Zakonu o posebnim merama za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima („Sl. glasnik RS“ br. 32/2013) naziv zakona i član 1. menjaju se i glase:

„ZAKON

O POSEBNIM MERAMA ZA SPREČAVANJE VRŠENJA
KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE

Uvodna odredba

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se posebne mere koje se sprovode prema učiniocima krivičnih dela protiv polne slobode i uređuje vođenje posebne evidencije lica osuđenih za ta krivična dela.“

Član 2.

Član 2. menja se i glasi:

„Svrha ovog zakona je da se učinioci krivičnih dela protiv polne slobode, a naročito učinioci krivičnih dela protiv polne slobode izvršenih prema maloletnim licima, onemoguće da vrše ova dela.“

Član 3.

Član 3. menja se i glasi:

„Ovaj zakon se primenjuje na učinioce koji su izvršili krivična dela protiv polne slobode osim krivičnih dela:

- 1) nedozvoljene polne radnje iz člana 182. stav 1. Krivičnog zakonika i
- 2) prikazivanje, pribavljanje i posedovanje pornografskog materijala i iskorišćavanje maloletnog lica za pornografiju iz člana 185. stav 1. Krivičnog zakonika“.

Član 4.

Član 5. menja se i glasi:

„Učiniocu krivičnog dela iz člana 3. koji je to krivično delo izvršio prema maloletnom ili drugom posebno osetljivom licu sud ne može ublažiti kaznu primenom člana 57. stav 1. Krivičnog zakonika.

Lice osuđeno na kaznu zatvora za krivično delo iz člana 3. ovog zakona, koje je izvršeno prema maloletnom ili drugom posebno osetljivom licu, ne može se uslovno otpustiti.“

Član 5.

Član 6. stav 3. menja se i glasi:

„Pravne posledice osude iz stava 1. tačka 3) i 4) ovog člana mogu trajati najduže 20 godina. Vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava se u vreme trajanja pravne posledice osude.“

Član 6.

U članu 14. u stavu 1. reči: „Uprava za izvršenje krivičnih sankcija“ menjaju se rečima: „Ministarstvo unutrašnjih poslova“.

U stavu 2. reči: „Uprave za izvršenje krivičnih sankcija“ menjaju se rečima: „Ministarstva unutrašnjih poslova“.

U stavu 4. reči: „poslove pravosuđa“ menja se rečima: „unutrašnje poslove“.

Član 7.

U članu 17. u stavu 1. reči: „od 500.000 do 2.000.000“ menjaju se rečima: „od 100.000 do 2.000.000“.

U stavu 2. reči: „od 200.000 do 500.000“ menjaju se rečima: „od 10.000 do 500.000“.

U stavu 3. reči: „od 100.000 do 150.000“ menjaju se rečima: „od 5.000 do 150.000“.

Član 8.

Posle člana 18. dodaje se novi član 18a koji glasi:

„Prelazna odredba

Član 18a

Posebna evidencija iz člana 13. ovog zakona vodi se za učinioce krivičnih dela iz člana 2. ovog zakona čija krivična odgovornost je utvrđena pravosnažnom presudom donetom posle stupanja na snagu Zakona o posebnim merama za sprečavanje krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima, bez obzira kada je započet krivični postupak u kome je presuda doneta.“

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o posebnim merama za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima („Sl. glasnik RS“ br. 32/2013) sadržan je u članu 97. Ustava Republike Srbije, kojom je propisano, između ostalog, da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje ostvarivanje i zaštitu sloboda i prava građanina; ustavnost i zakonitost; postupak pred sudovima i drugim državnim organima; odgovornost i sankcije za povredu sloboda i prava građana utvrđenih Ustavom i za povredu zakona, drugih propisa i opštih akata; amnestije i pomilovanja za krivična dela i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U Zakonu o posebnim merama za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima („Sl. glasnik RS“ br. 32/2013) predmetna materija nije dovoljno dobro regulisana, jer se NE PRIMENJUJE.

Zakonom, koji je Narodna skupština usvojila 8. aprila 2013. godine, u članu 14. je regulisano da POSEBNU EVIDENCIJU (osuđenih pedofila) vodi Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, ali ta posebna evidencija se još uvek NE VODI.

Ukoliko Ministarstvo unutrašnjih poslova već vodi kaznenu evidenciju, do trenutka osposobljavanja Ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa da vodi posebnu evidenciju, treba omogućiti da posebnu evidenciju vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova.

U članu 14. Zakona regulisano je da ministar nadležan za poslove pravosuđa bliže uređuje način vođenja posebne evidencije, a to bi trebalo da radi ministar unutrašnjih poslova.

S obzirom da je u članu 15. Zakona propisano da se podaci iz posebne evidencije mogu dati sudu, javnom tužiocu i policiji u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi protiv lica o kome se vodi posebna evidencija, odnosno nadležnoj organizacionoj jedinici Policije, kao i organizacionoj jedinici Uprave za izvršenje krivičnih sankcija nadležnoj za tretman i alternativne sankcije, kada je to potrebno za vršenje poslova iz njihove nadležnosti, kao i da se podaci mogu dati, na obrazložen zahtev, i državnom organu, preduzeću, drugoj organizaciji ili preduzetniku, ako još traju pravne posledice osude i ako za to postoji opravdani interes zasnovan na zakonu, POTREBNO JE TO I OMOGUĆITI.

U istom članu 15. Zakona UTVRĐENA JE OBAVEZA da su državni i drugi organi, kao i pravna lica ili preduzetnici koji rade sa maloletnim licima dužni da zatraže podatak da li je lice koje treba da zasnuje radni odnos kod njih, odnosno obavlja poslove sa maloletnim licima, upisano u posebnu evidenciju, pa čak je i zaprećena veoma stroga kazna ukoliko se to ne zatraži, a TO NIJE MOGUĆE DA SE DOBIJE.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. doprineće jednakoj zaštiti svih, a naročito zaštiti posebno osetljivih lica, među kojima su i maloletnici.

Član 2. jasnije definiše svrhu zakona i usaglašava je sa predmetom regulisanja.

Član 3. usaglašava materiju sa postojećim rešenjima u Krivičnom zakoniku.

Član 4. jasno definiše izuzetke u vezi sa mogućim ublažavanjem kazne i uslovnim otpustom.

Član 5. obezbediće individualizaciju pravnih posledica osude u zavisnosti od konkretnog slučaja, uz mogućnost dvostruko dužeg trajanja u odnosu na rešenja iz Krivičnog zakona.

Član 6. obezbediće uštedu u budžetu, jer posebnu evidenciju, kao i kaznenu evidenciju, vodiće Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Član 7. obezbediće veću mogućnost individualizacije prekršajne kazne.

Član 8. uvodi prelaznu odredbu koja predviđa da se posebna evidencija vodi za učinioce ovih krivičnih dela čija krivična odgovornost je utvrđena pravosnažnom presudom donetom posle stupanja na snagu Zakona o posebnim merama za sprečavanje krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima, odnosno posle 16. aprila 2013. godine, bez obzira kada je započet krivični postupak u kome je presuda doneta.

Član 9. određuje stupanje zakona na snagu.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije, a ostvariće se i značajne uštede u budžetu, jer obaveza vođenja posebne evidencije neće biti na Ministarstvu nedležnom za poslove pravosuđa, već na Ministarstvu unutrašnjih poslova, koje već vodi kaznenu evidenciju.

V. RAZLOZI ZAŠTO OBRAZLOŽENJE ZAKONA NE TREBA DA SADRŽI ANALIZU EFEKATA PROPISA

Ovog trenutka je nemoguće detaljno izvršiti analizu svih efekata propisa, ali je očigledno da će se primenom ovog zakona obezbediti pozitivni efekti za ostvarivanje pravne sigurnosti i ravnopravnosti građana, a naročito za zaštitu ugroženih grupa od vršenja krivičnih dela protiv polnih sloboda.

VI. PREGLED ODREDBA ZAKONA O POSEBNIM MERAMA ZA SPREČAVANJE VRŠENJA KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE PREMA MALOLETNIM LICIMA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Z A K O N

O POSEBNIM MERAMA ZA SPREČAVANJE VRŠENJA KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE PREMA MALOLETNIM LICIMA

Uvodna odredba

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se posebne mere koje se sprovode prema učiniocima krivičnih dela protiv polne slobode izvršenih prema maloletnim licima ~~određenih ovim zakonom~~ i uređuje vođenje posebne evidencije lica osuđenih za ta krivična dela.

Svrha zakona

Član 2.

~~Svrha ovog zakona je da se učinioci krivičnih dela protiv polne slobode izvršenih prema maloletnim licima spreče da vrše ova dela.~~

SVRHA OVOG ZAKONA JE DA SE UČINIOCI KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE, A NAROČITO UČINIOCI KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE IZVRŠENIH PREMA MALOLETNIM LICIMA, ONEMOGUĆE DA VRŠE OVA DELA.

Područje primene zakona

Član 3.

~~Ovaj zakon se primenjuje na učinioce koji su prema maloletnim licima izvršili sledeća krivična dela:~~

- ~~1) silovanje (član 178. st. 3. i 4. Krivičnog zakonika);~~
- ~~2) obljuba nad nemoćnim licem (član 179. st. 2. i 3. Krivičnog zakonika);~~
- ~~3) obljuba sa detetom (član 180. Krivičnog zakonika);~~
- ~~4) obljuba zloupotrebom položaja (član 181. Krivičnog zakonika);~~
- ~~5) nedozvoljene polne radnje (član 182. Krivičnog zakonika);~~
- ~~6) podvođenje i omogućavanje vršenja polnog odnosa (član 183. Krivičnog zakonika);~~
- ~~7) posredovanje u vršenju prostitucije (član 184. stav 2. Krivičnog zakonika);~~
- ~~8) prikazivanje, pribavljanje i posedovanje pornografskog materijala i iskorišćavanje maloletnog lica za pornografiju (član 185. Krivičnog zakonika);~~
- ~~9) navođenje maloletnog lica na prisustvovanje polnim radnjama (član 185a Krivičnog zakonika);~~
- ~~10) iskorišćavanje računarske mreže ili komunikacije drugim tehničkim sredstvima za izvršenje krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnom licu (član 185b Krivičnog zakonika).~~

~~Ovaj zakon se ne primenjuje na maloletne učinioce krivičnih dela iz stava 1. ovog člana.~~

OVAJ ZAKON SE PRIMENJUJE NA UČINIOCE KOJI SU IZVRŠILI KRIVIČNA DELA PROTIV POLNE SLOBODE OSIM KRIVIČNIH DELA:

NEDOZVOLJENE POLNE RADNJE IZ ČLANA 182. STAV 1. KRIVIČNOG ZAKONIKA I

PRIKAZIVANJE, PRIBAVLJANJE I POSEDOVANJE PORNOGRAFSKOG MATERIJALA I ISKORIŠĆAVANJE MALOLETNOG LICA ZA PORNOGRAFIJU IZ ČLANA 185. STAV 1. KRIVIČNOG ZAKONIKA,

Zabrana ublažavanja kazne i uslovnog otpusta i nezastarevanje krivičnog gonjenja i izvršenja kazne

Član 5.

~~Učiniocu krivičnog dela iz člana 3. ovog zakona sud ne može ublažiti kaznu primenom člana 57. stav 1. Krivičnog zakonika.~~

~~Lice osuđeno na kaznu zatvora za krivično delo iz člana 3. ovog zakona ne može se uslovno otpustiti.~~

~~Krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarevaju za krivična dela iz člana 3. ovog zakona koja su izvršena prema maloletnim licima.~~

UČINIOCU KRIVIČNOG DELA IZ ČLANA 3. KOJI JE TO KRIVIČNO DELO IZVRŠIO PREMA MALOLETNOM ILI DRUGOM POSEBNO OSETLJIVOM LICU SUD NE MOŽE UBLAŽITI KAZNU PRIMENOM ČLANA 57. STAV 1. KRIVIČNOG ZAKONIKA.

LICE OSUĐENO NA KAZNU ZATVORA ZA KRIVIČNO DELO IZ ČLANA 3. OVOG ZAKONA, KOJE JE IZVRŠENO PREMA MALOLETNOM ILI DRUGOM POSEBNO OSETLJIVOM LICU, NE MOŽE SE USLOVNO OTPUSTITI.

Pravne posledice osude

Član 6.

Osudom za krivično delo iz člana 3. ovog zakona obavezno nastupaju sledeće pravne posledice:

- 1) prestanak vršenja javne funkcije;
- 2) prestanak radnog odnosa, odnosno prestanak vršenja poziva ili zanimanja koje se odnosi na rad sa maloletnim licima;
- 3) zabrana sticanja javnih funkcija;
- 4) zabrana zasnivanja radnog odnosa, odnosno obavljanja poziva ili zanimanja koje se odnosi na rad sa maloletnim licima.

Pravne posledice osude iz stava 1. ovog člana nastupaju danom pravnosnažnosti presude.

~~Pravne posledice osude iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog zakona traju 20 godina. Vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava se u vreme trajanja pravne posledice osude.~~

PRAVNE POSLEDICE OSUDE IZ STAVA 1. TAČKA 3) I 4) OVOG ČLANA MOGU TRAJATI NAJDUŽE 20 GODINA. VREME PROVEDENO NA IZDRŽAVANJU

KAZNE ZATVORA NE URAČUNAVA SE U VREME TRAJANJA PRAVNE POSLEDICE OSUDE.

Pravosnažna presuda iz stava 2. ovog člana obavezno se dostavlja i poslodavcu osuđenog lica.

Vođenje posebne evidencije

Član 14.

Posebnu evidenciju iz člana 13. ovog zakona vodi ~~Uprava za izvršenje krivičnih sankcija~~ MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

Svi državni i drugi organi, kao i pravna lica ili preduzetnici su dužni da u roku od tri dana od dana pribavljanja podataka o kojima se vodi posebna evidencija propisana ovim zakonom, te podatke dostave ovlašćenom licu ~~Uprave za izvršenje krivičnih sankcija~~ MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA koje vodi posebnu evidenciju.

Podaci iz posebne evidencije vode se trajno i ne mogu se brisati.

Ministar nadležan za ~~poslove pravosuđa~~ UNUTRAŠNJE POSLOVE bliže uređuje način vođenja posebne evidencije.

Prekršaji pravnog lica, preduzetnika i odgovornih lica

Član 17.

Novčanom kaznom ~~od 500.000 do 2.000.000~~ OD 100.000 DO 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne poštuje pravnu posledicu osude iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 2) ne dostavi podatak ili ne dostavi podatak u propisanom roku ovlašćenom licu Uprave za izvršenje krivičnih snakcija koje vodi posebnu evidenciju (član 14. stav 2).
- 3) ne zatraži podatak iz posebne evidencije u skladu sa članom 15. stav 3. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom ~~od 200.000 do 500.000~~ OD 10.000 DO 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i državnom i drugom organu novčanom kaznom ~~od 100.000 do 150.000~~ OD 5.000 DO 150.000 dinara.

„PRELAZNA ODREDBA

ČLAN 18A

POSEBNA EVIDENCIJA IZ ČLANA 13. OVOG ZAKONA VODI SE ZA UČINIOCE KRIVIČNIH DELA IZ ČLANA 2. OVOG ZAKONA ČIJA KRIVIČNA ODGOVORNOST JE UTVRĐENA PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM DONETOM POSLE STUPANJA NA SNAGU ZAKONA O POSEBNIM MERAMA ZA SPREČAVANJE KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE PREMA MALOLETNIM LICIMA, BEZ OBZIRA KADA JE ZAPOČET KRIVIČNI POSTUPAK U KOME JE PRESUDA DONETA.“

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodni poslanik Snežana Malović.

2. Naziv propisa (sa prevodom na engleski jezik)

Predlog Zakona o izmenama Zakona o posebnim merama za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima.

(Draft of the Law on amendments to the Law on special measures to prevent the commission of crimes against sexual freedom of minors).

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

Sekundarni izvori prava Evropske unije koji postoje u ovoj oblasti nisu relevantni sa stanovišta materije koju obrađuje ovaj predlog zakona.

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Sekundarni izvori prava Evropske unije koji postoje u ovoj oblasti nisu relevantni sa stanovišta materije koju obrađuje ovaj predlog zakona, tako da se uz ovaj predlog zakona se ne dostavlja Tabela usklađenosti.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

/

Potpis rukovodioca organa državne uprave, odnosno drugog ovlašćenog predlagača propisa, datum i pečat

Beograd, 26. avgust 2015. godine

NARODNI POSLANIK

Snežana Malović